

henvises til det private Initiativ. Men jeg vil, som sagt, meget energisk protestere derimod. Man taler om den særlige nationale Forpligtelse, vi har overfor Skuespillet, som om man altsaa skulde stille sig anderledes med Hensyn til Skuespillet end med Hensyn til de andre Kunstarter. Jeg indrømmer selvfølgelig, at det er fuldt ud rigtigt, at vi har meget alvorlige Forpligtelser overfor det nationale Skuespil, men det forekommer mig unægtelig, at vi ogsaa har nationale Forpligtelser overfor den nationale Opera og Ballet. Ingen vil kunne sikre os, at det i Fremtiden bliver muligt at opføre danske Operæer, hvis Operaen skal overgaa til privat Drift. I hvert Fald er der af danske ydet en Indsats paa Tonekunstens Omraade i dramatisk Form, som gør, at man virkelig maa tale om en national Gæld og Forpligtelse ogsaa overfor den nationale Opera. Mig forekommer det, at der er god Grund til at vente af vort Statsteater, at man oftere griber tilbage til saadanne Navne som Weyse og Dupuy. I hvert Fald har vi en stærk national Forpligtelse overfor Navne som Gade, Hartmann, Heise, Lange-Müller, Hornemann og Carl Nielsen. Og hvad angaar Balletten, forekommer det mig, at Forholdet er af ganske særlig Art med Hensyn til vore nationale Forpligtelser. Det forekommer mig, at Bournonvilles Arv betegner en national Kulturværdi af saa høj Rang, at der efter min Mening ikke kan være Tale om, at den bør tilsidesættes fra Statens Side. Vor Ballet rummer Værdier af den fineste poetiske Lødhed og af dramatisk Kraft, og dertil kommer, at det danske Teater har indlagt sig en særlig Fortjeneste med Hensyn til Balletten. Det indrømmes ogsaa f. Eks. i Udlandets Musikhistorier, at det var her i Danmark, at Balletten først gik over fra kun at være Opførelse af Danse-nummere til at blive virkelig mimisk Kunst. Det var Galeotti, der slog ind paa dette, og det er Bournonvilles store Fortjeneste, at han har ført denne Kunst- art videre. Dertil kommer, at Bournonvilles Balletter tillige repræsenterer noget af det lødigste og populæreste af dansk Musik, som der overhovedet er skrevet. Alene for Musikkens Skyld burde man kunne forlange, at det kongelige Teater var forpligtet til stadig at holde Balletter som „Trymskviden“, „Valkyrien“ og „Et Folkesagn“ paa sit Repertoire. Jeg til- staar endelig, at der er een Ting til, som gør mig i allerhøjeste Grad betænkelig ved at lade Balletten overgaa fra offentlig til

privat Drift. Det er almindelig kendt, hvorledes det er Bournonvilles uvisnelige Hæder, at han har hævet Balletten op til i social og sædelig Henseende at blive noget helt andet, end den var tidligere. Og vi har her en Balletskole, som ikke blot betyder et Sted, hvor man lærer at danse, men ogsaa betyder en virkelig Skole for de unge Mennesker. Jeg er ganske sikker paa, at det Værn, der overhovedet er om vor Ballet ved, at det er en Stats- institution, vilde falde bort, hvis den over- gik til privat Drift, og vi kunde maaske komme til lignende uhyggelige Forhold, som har været knyttede til Balletter hos andre Nationer. Ogsaa af den Grund vilde jeg meget nødig have, at Balletten skulde gaa over til privat Drift, og jeg mener, at ogsaa her i Rigsdagen maa Hensynet til de moralske Følger, det vilde kunne faa, gøre enhver betænkelig.

Men der er ikke blot Spørgsmaal om nationale Værdier. Man skulde for øvrigt, saa vidt jeg skønner, fra Skuespilsagens Forkæmperes Side tale noget sagte om de nationale Forpligtelser med Hensyn til det reciterende Skuespil. Der har været talt meget, ogsaa nu under denne Debat, om Holbergs Hus og Oehlenschlägers Hus, men jeg synes nærmest, man ved disse Navne kommer til at tænke paa den Blamage, som det har været for den nuværende Direktion og for Resten ogsaa for ældre Direktioner, at de har tilsidesat navnlig Oehlenschlägers Navn i saa høj Grad. Naar man ser paa det kongelige Teaters Drift, som den er i Øjeblikket, lægger man nærmest Mærke til dette, at Teaterstyrelsen den 14. November henlæg- ger den obligate Krans paa Oehlenschlägers Statue udenfor Teatret — og glæder sig over, at han staar *udenfor* —, og muligvis lader man recitere „Guldhornene“, skønt det dog ikke kan siges at være et i drama- tisk Henseende fremragende Produkt af denne vor Guldalders Mester! Men i øvrigt lader man ham sove sin stadige Søvn og tænker ikke paa de nationale Forpligtelser. Vi hører ikke noget om, at Teatret arbej- der paa eller blot tænker paa at faa Vær- ker som „Hakon Jarl“ eller „Hagbard og Signe“ ført frem, og vi ved dog, at „Hag- bard og Signe“ for ikke saa mange Aar siden gjorde stor Virkning ude paa Friluftst- teatret, saa man vilde kunne paaregne Paa- skønnelse ogsaa fra Publikum Side, hvis man tog denne Digters dramatiske Værker op, særlig de fremtrædende af dem. Ganske vist har man nu i 3 Aar, tror jeg, arbejdet med „Aladdin“, men det hører netop til de Vær-